

TEBLİĞ

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

HARÇLAR KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO: 77)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 9/8/2016 tarih ve 29796 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’da yer alan 492 sayılı Harçlar Kanununun uygulamasına yönelik düzenlemelere ilişkin açıklamaların yapılmasıdır.

(2) Bu Tebliğ, 492 sayılı Kanun ve bu Kanuna bağlı tarifeler ile 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 37 nci maddesinde 6728 sayılı Kanunla yapılan değişiklikleri kapsamaktadır.

Yasal düzenlemeler

MADDE 2 – (1) 6728 sayılı Kanunda yer alan Harçlar Kanununun uygulamasına yönelik düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

“MADDE 30- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Birden fazla nüsha olarak düzenlenen muayyen bir bedeli ihtiva eden kâğıtlarla ilgili nispi harca tabi işlemlerden sadece bir nüsha için harç tahsil olunur.”

MADDE 31- 492 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin başlığı “Çeşitli işlemlerde harç:” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Noterde işleme konu edilmiş belli tutarı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kâğıtların değiştirilmesi halinde, değişikliğe ilişkin senet, mukavelename ve kâğıtlar artan miktar üzerinden aynı nispette harca tabidir.”

MADDE 32- 492 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“p) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde, kiralanan taşınmazın finansal kiralama sözleşmesinin süresi sonunda kiracıya devri.”

MADDE 33- 492 sayılı Kanunun 123 üncü maddesinin;

a) Üçüncü fıkrasına “şirketlerin kuruluş,” ibaresinden sonra gelmek üzere “pay devri,” ibaresi, “bankalar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “finansman şirketleri,” ibaresi eklenmiş ve fıkroda yer alan “Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri” ibaresinden sonra gelen parantez içi hüküm “(Bu kooperatifler tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından verilecek kefaletler dahil)” şeklinde değiştirilmiştir.

b) Dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların; devri, alımı, satımı, kiralınması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralınması veya satılması ile bu işlemlere bağlı olarak yapılan her türlü teminat, ipotek ve benzeri işlemler, bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.”

c) Dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlar, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralınması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kâğıtlar, belge kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlar ile söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik olarak yapılan işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Ürünlerin yurt dışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek

ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin yapılan işlemler ile yurt dışındaki fuarlara katılım amacıyla yapılan işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına yönelik olarak düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okula veya öğrenci yurduna girebilmek için düzenledikleri sözleşme, taahhütname, kefaletname ve benzeri kâğıtlara ilişkin işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.”

MADDE 34- 492 sayılı Kanunun 132 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanuna bağlı (1) sayılı tarifinin “C)Ticaret sicili harçları:” başlıklı bölümünde yazılı ticaret sicili işlemlerine ilişkin harçlar, ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları veyahut ilgili odalar tarafından makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilir. Bu suretle tahsil olunan bir aya ait harçlar şekil, içerik ve muhteviyatı Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile ticaret sicili müdürlüğünü bünyesinde bulunduran odanın muhtasar yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar bildirilip ödenir. Tahsil edilen harçların ilgili vergi dairesine süresinde ödenmemesi durumunda, harç ilgili odadan 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Süresinde vergi dairesine beyan edilmeyen tutarlar hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanır. İşlemden doğan harçları tamamen almadan işlem yapan ticaret sicili müdürlüğü görevlileri ve ilgili odalar harcın ödenmesinden mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludur.”

MADDE 36- 492 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı Tarifinin “A) Mahkeme Harçları” başlıklı bölümünün “III-Karar ve ilam harcı” başlıklı alt bölümünün birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Tahkim yargılamasında bu bende göre hesaplanan harç yüzde elli oranında uygulanır.” cümlesi “Tahkim yargılamasında bu bent hükümlerine göre harç alınmaz.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 492 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı Tarifinin “II- Maktu harçlar:” başlıklı bölümünün;

a) (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Vekaletnamelerde beher imza için 12,40 TL.”

b) (4) numaralı fıkrasının başlığı “4. Defter tasdiki (kuruluş aşamasında yapılan tasdikler hariç):” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 38- 492 sayılı Kanuna bağlı (4) sayılı Tarifinin “I-Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün (7) numaralı fıkrasına aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Tacirler arası ipotek tesis işlemlerinde bu fıkraya göre hesaplanan harçlar yüzde elli oranında uygulanır.)”

MADDE 74- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Finansal kiralama sözleşmeleri, bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kâğıtlar, finansal kiralama konusu malların teminine ilişkin kiralayana ve satıcı arasında düzenlenen sözleşmeler ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, bu kâğıtlarla ilgili yapılacak işlemler (finansal kiralama konusu gayrimenkullerin kiralayana tarafından devir alınmasına ilişkin tapu işlemleri hariç) harçtan müstesnadır.”

492 sayılı Harçlar Kanununda yapılan değişiklikler

MADDE 3 – (1) 6728 sayılı Kanunla Harçlar Kanununun 38 inci maddesinde yapılan değişiklikte, noterde işlem gören ve belli bir bedel ihtiva eden kâğıtların her bir nüshasından noter harcı tahsil edilmesi uygulamasına son verilmiştir. Söz konusu nispi harca tabi kâğıtların birden fazla nüsha olarak düzenlenmesi durumunda, sadece tek nüsha üzerinden kağıtta yer alan imza sayısına göre nispi noter harcı alınacaktır.

(2) Noterde işleme konu edilmiş belli tutarı ihtiva eden her nev’i senet, sözleşme ve kâğıtların değiştirilmesi halinde, daha önce bir işlem yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, değişikliğe ilişkin kağıdın ihtiva ettiği değer üzerinden noter harcı alınmaktaydı. 6728 sayılı Kanunla Harçlar Kanununun 47 nci maddesinde yapılan değişiklikte, noterde işlem gören söz konusu kâğıtların değiştirilmesine ilişkin kâğıtlardan, sadece artan tutar üzerinden noter harcı alınacaktır.

(3) 6728 sayılı Kanunla Harçlar Kanununun 59 uncu maddesinin (p) bendinde yapılan düzenleme ile konut finansmanı amacıyla yapılacak finansal kiralamalarda konutun kiralama süresi sonunda kiracıya devrine ilişkin tapu harcı istisnası uygulamasının kapsamı genişletilmiştir. Böylelikle, 6361 sayılı Kanun kapsamında yer alan finansal kiralamaya konu her türlü taşınmazın kiralama süresi sonunda kiracıya devrinde kiralayandan ve kiracıdan tapu harcı alınmayacaktır.

(4) 6728 sayılı Kanunla Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinde yapılan değişiklikler sonucunda;

a) Anonim, limited ve eshamlı komandit şirketlerin pay devirleri nedeniyle yapılacak işlemlere harç istisnası uygulanacaktır.

b) Kredi Garanti Fonunun, bankaların yanı sıra banka dışı kuruluşlardan da (TÜBİTAK, KOSGEB, kalkınma ajansları ve benzeri) temin edilecek kamusal destekler ve mali yardımlar için vereceği kefaletler nedeniyle yapılacak işlemler harçtan istisna olacaktır.

c) Finansman şirketlerince kullanılan kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin işlemlere (yargı harçları hariç) harç istisnası uygulanacaktır.

ç) Sermaye Piyasası Kurulunun düzenlemeleri çerçevesinde, sahipliğe dayalı kira sertifikalarının yanı sıra yönetim sözleşmesine, vadeli alım satım dahil alım satıma, ortaklığa, eser sözleşmesine dayalı farklı kira sertifikası

türlerine ilişkin işlemler ile bu işlemlere bağlı olarak yapılan her türlü teminat, ipotek ve benzeri işlemler harçlardan istisna olacaktır.

d) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında;

1) Belgede yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlar,

2) Münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralınması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kâğıtlar,

3) Sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlar,

4) Söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlar, ile ilgili işlemlere harç istisnası uygulanacaktır.

e) İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurt dışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alınmasına ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler harçtan istisna olacaktır.

f) Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemlere harç istisnası uygulanacaktır.

g) Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alınmasına yönelik olarak yapılan işlemler harçtan istisna olacaktır.

ğ) Ürünlerin yurt dışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin yapılan işlemler ile yurt dışındaki fuarlara katılım amacıyla yapılan işlemlere harç istisnası uygulanacaktır.

h) Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına yönelik olarak düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler harçtan istisna olacaktır.

ı) Öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okula veya öğrenci yurduna girebilmek için düzenledikleri sözleşme, taahhütname, kefaletname ve benzeri kâğıtlara ilişkin işlemlere harç istisnası uygulanacaktır.

Ticaret sicili harçlarının odalarca tahsil edilmesi

MADDE 4 – (1) 6728 sayılı Kanunla Harçlar Kanununun 132 nci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca, Harçlar Kanununa ekli (1) sayılı tarifede yer alan ticaret sicili harçları, ticaret sicil müdürlüğünün kurulduğu; ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları, oda bulunmayan veya sicil işlemlerinin yürütülebilmesi için yeterli teşkilatı bulunmayan veyahut teşkilatı sonradan yetersiz hale gelen odaların bulunduğu yerlerde, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen oda tarafından makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilebilecektir.

(2) Odalar tarafından tahsil olunan bir aya ait harçlar, bir örneği Tebliğin ekinde yer alan “Ticaret Sicili Harçlarına İlişkin Bildirim” ile ticaret sicili müdürlüğünü bünyesinde bulunduran odanın muhtasar yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, takip eden ayın on beşinci günü akşamına kadar bildirilip ödenecektir.

(3) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, ticaret sicili harçlarını tahsil eden odalara, “Ticaret Sicili Harçlarına İlişkin Bildirim”i 30/9/2004 tarihli ve 25599 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Sıra No:340 ve 3/3/2005 tarihli ve 25744 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:346)’nde yer alan usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda gönderme zorunluluğu getirilmiştir. “Ticaret Sicili Harçlarına İlişkin Bildirim”in süresinde elektronik ortamda gönderilmemesi durumunda Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesi gereği özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

(4) “Ticaret Sicili Harçlarına İlişkin Bildirim”i, mevcut şifresi bulunan odaların daha önce beyannamelerin elektronik ortamda gönderilebilmesi için kendilerine verilmiş olan kullanıcı kodu, parola ve şifreleri ile mevcut şifresi bulunmayan odaların ise muhtasar yönünden bağlı oldukları vergi dairesine müracaat etmeleri durumunda kendilerine verilecek olan kullanıcı kodu, parola ve şifreleri ile elektronik ortamda göndermeleri gerekmektedir.

(5) Harç bildiriminin süresi içinde verilmemesi durumunda sözü edilen odalar hakkında 213 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

(6) Ticaret Sicili Harçlarına İlişkin Bildirim ile bildirilen harcın süresinde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre harcın söz konusu odalardan takip ve tahsili sağlanacaktır.

(7) Ticaret sicili harçlarını tamamen almadan işlem yapan ticaret sicili müdürlüğü görevlileri ve harcın tahsiline yetkili odalar, harcın ödenmesinden mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludur.

(8) Bu maddenin bir ila sekizinci fıkralarına göre yapılacak uygulama, il ve ilçeler itibarıyla Gelir İdaresi Başkanlığınca ayrıca ilan edilecektir. Bu ilan yapıncaya kadar ticaret sicili harçlarının ilgili vergi dairelerince tahsil edilmesine devam edilecektir.

492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı tarifelerde yapılan değişiklikler

MADDE 5 – (1) Tahkim davalarında nispi karar ve ilam harcı 2014 yılından itibaren % 50 oranında uygulanmakta iken, 6728 sayılı Kanunla Harçlar Kanununa bağlı (1) sayılı tarifede yapılan düzenleme neticesinde

tahkim yargılamasında nispi karar ve ilam harcı alınmayacaktır.

(2) 6728 sayılı Kanunla Harçlar Kanununa bağlı (2) sayılı tarifede yapılan düzenlemeler sonucunda;

a) Genel ve özel vekaletnamelerden farklı tutarlarda noter harcı alınması uygulaması kaldırılmış olup, vekaletnamelerin tamamından aynı tutarda noter harcı alınacaktır.

b) Sermaye şirketleri dahil ticari işletmelerin kuruluş aşamasındaki defter tasdiki işlemleri noter harçlarının konusu dışına çıkarılmış olup, gerek ticaret sicil müdürlüklerinde gerekse noterliklerde yapılan söz konusu defter tasdiki işlemlerinden harç alınmayacaktır.

(3) Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifinin "I-Tapu İşlemleri:" başlıklı bölümünün 7 numaralı fıkrası gereğince ipotek tesisinde;

a) İpotekle sağlanan borç miktarı üzerinden (Binde 4,55),

b) İpoteğe dahil gayrimenkullerden birisinin çıkarılarak başkasının ithalinde veya teminat ilavesinde borç miktarı üzerinden (Binde 4,55),

c) Mevcut ipotek derecelerinin sonradan istenilen değişikliklerinde borç miktarı üzerinden (Binde 2,27),

oranında tapu harcı alınmaktadır. 6728 sayılı Kanunla söz konusu fıkra "“(Tacirler arası ipotek tesis işlemlerinde bu fıkra göre hesaplanan harçlar yüzde elli oranında uygulanır.)” hükmü eklenmiştir. Söz konusu hüküm gereğince, tacirlerin kendi aralarında yaptıkları ipotek tesis işlemlerinde tapu harcı % 50 oranında uygulanacaktır. Bu indirim uygulanabilmesi için, tapuda işlem esnasında tarafların tacir olduğunun ticaret sicil kaydı ile ipotek tesisinin ticari bir işlemden kaynaklandığının da fatura, sözleşme, irsaliye, senet ve benzeri belgelerle tevsiki gerekmektedir. Lehine ipotek tesis edilenin tacir olması ve işlemin tacirin ticari faaliyetine ilişkin olması kaydıyla, üçüncü kişilere ait gayrimenkuller üzerinde tacir lehine ipotek tesis işlemlerinde de indirimli harç oranı uygulanacaktır.

6361 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde yapılan değişiklik

MADDE 6 – (1) 6361 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile finansal kiralama şirketleri kiralayan olarak tanımlanmıştır.

(2) 6728 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi ile 6361 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde yapılan düzenleme öncesinde, sadece finansal kiralama sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kâğıtlar ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kâğıtlarla ilgili yapılacak işlemler harçtan müstesna tutulmakta, finansal kiralama konusu malların kiralayan konumundaki finansal kiralama şirketlerince tedarikine ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemlerden harç alınmaktaydı.

(3) Yapılan düzenleme ile 6361 sayılı Kanunda tanımlanan kiralayanlar ile finansal kiralama konusu malların tedarikçileri arasında imzalanan sözleşmeler ve bunların teminatına ilişkin kâğıtlarla ilgili işlemler de istisna kapsamına alınmış olup, söz konusu işlemler nedeniyle harç alınmayacaktır. Ancak, finansal kiralama konusu taşınmazların kiralayanlar tarafından tedarikçilerden devralınmasına ilişkin tapuda yapılacak işlemlerden tapu harcı alınacaktır.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ 9/8/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız